

NOTULEN / VOLGNR.:

ONDERWERP : Beleidsregels bestuurlijke boete SZW gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude 2015

Voorgesteld besluit:

1. Vast te stellen de Beleidsregels bestuurlijke boete SZW Haarlemmerliede en Spaarnwoude 2015;
2. De beleidsregels ter informatie te verstrekken aan de Raadsvoorbereidingscommissie (C-stuk).

Verdere procesgang:

Voorgeschiedenis / aanleiding:

Het Boetebesluit sociale zekerheidswetten (Boetebesluit) is o.a. door uitspraken van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) aan herziening toe. Naar aanleiding hiervan heeft de Minister besloten gemeenten te verzoeken om, bij het opleggen van bestuurlijke boetes, te handelen conform de aanbevelingen van de CRvB. In de thans voorliggende beleidsregels zijn deze conclusies opgenomen.

Voor deze beleidsregels was reeds een collegevoorstel aangeleverd dat vervolgens moest worden aangehouden omdat de cliëntenraad, na een eerder positief verlopen gesprek over de beleidsregels, op een later moment toch onverwacht in protest ging. Dat protest bleek echter gericht op het boetebeleid van de rijksoverheid en niet op de beleidsregels die de gemeente naar aanleiding van het rijksbeleid moet opstellen. Inmiddels is opnieuw gesproken met de cliëntenraad en heeft de cliëntenraad aangegeven akkoord te zijn met de beleidsregels. In dit herziene voorstel is de reactie van de cliëntenraad opgenomen.

Toelichting:

Aanleidingen voor deze beleidsregels zijn: een intern onderzoek van het Ministerie, een motie van de Tweede Kamer, een onderzoek van de Ombudsman en vooral de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) van 24 november 2014. De belangrijkste conclusies uit deze onderzoeken was het ontbreken van een toets aan het evenredigheidsbeginsel en het gegeven dat de opgelegde bestuurlijke boetes met regelmaat hoger waren dan de maximumboetes op grond van het Wetboek van Strafrecht.

In de brief van de Minister van 16 december 2014 worden gemeenten gevraagd om, in afwachting van nadere aangepaste regelgeving, voorlopig de zienswijze van de CRvB te volgen. De bijgevoegde beleidsregels voldoen hieraan.

Het Boetebesluit sociale zekerheidswetten (Boetebesluit) is door uitspraken van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) aan herziening toe. Naar aanleiding hiervan heeft de Minister doen besluiten tot het schrijven van een brief waarin de gemeenten verzocht worden om bij het opleggen van bestuurlijke boetes anders te handelen dan voorheen. Aanleidingen zijn: een

Parafen:	Opmerkingen:
HOOFD AFDELING:	
SECRETARIS:	
PORTEFEUILLEHOUDER:	

intern onderzoek van het Ministerie, een motie van de Tweede Kamer, een onderzoek van de Ombudsman en vooral de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) van 24 november 2014. De belangrijkste conclusies uit deze onderzoeken was het ontbreken van een toets aan het evenredigheidsbeginsel en het gegeven van de boetes hoger konden zijn dan de maximumboetes op grond van het Wetboek van Strafrecht.

Kernconclusies van de Minister zijn:

- o Het schenden van de inlichtingenplicht blijft een overtreding die met een boete kan worden gesanctioneerd.
- o Er moet bij boeteoplegging een indringender toets aan het evenredigheidsbeginsel plaatsvinden; het automatisch opleggen van de standaard 100 % boete en de minimumboete van € 150, - is niet meer aan de orde.
- o Uitgangspunt wordt dat de boete vastgesteld wordt op 50 % van het benadelingsbedrag, tenzij er sprake is van 'opzet', 'grove schuld' of 'verminderde verwijtbaarheid'.
- o Boetes mogen niet hoger zijn dan de maximumboetes op grond van artikel 23 lid 4 van het Wetboek van Strafrecht.
- o Bij overtredingen die zijn aangevangen voor 1 januari 2013 en voortduren na 1 januari 2013 dient er een knip gelegd te worden qua toepassing van het geldende 'boeteregime'.

In de thans voorliggende beleidsregels zijn deze conclusies opgenomen. Het college is bevoegd tot het vaststellen van de beleidsregels.

Scheefgroei in de uitvoeringspraktijk wordt rechtgetrokken

De opgestelde beleidsregels dragen bij aan het rechttrekken van ondervonden 'scheefgroei' in de uitvoeringspraktijk waar het gaat om de proportionaliteit en evenredigheid bij het opleggen van boetes. De standaardboete (opleggen maximale bedrag) vervalt en de maximumboetes worden alleen opgelegd in die gevallen waarin opzet aan de orde is. Dit vereist een gedegen individuele beoordeling van de boetewaardige gedraging, waarbij de persoonlijke omstandigheden van de betrokkene worden meegewogen.

Het is hierbij van belang om in ogenschouw te nemen dat het gaat om bestuurlijke boetes, bovenop de verplichte terugbetaling van ten onrechte verstrekte uitkering(en).

Besluit maakt onderscheid in boeteoplegging voor en na 1 januari 2013

Met betrekking tot het opleggen van boetes over de periode van vóór 1 januari 2013 is vanwege het rechtszekerheidsbeginsel vanaf de aanvang door de IASZ al een knip gelegd. Als een boete werd opgelegd over een periode voor 1 januari 2013 werd door de IASZ voor dit deel al rekening gehouden met het mildere maatregelenregime, dat voor die tijd gold. Voor wat betreft dit onderdeel behoeft het beleid dan ook geen aanpassing.

Ingangsdatum

Vanaf het moment van de uitspraak van de CRvB is onze besluitvorming 'on hold' gezet in afwachting van een reactie van het Rijk. Het Rijk beveelt aan de wijzigingen te laten ingaan per datum uitspraak CRvB en de nog niet onherroepelijke besluiten aan te passen.

Cliëntenraad

De cliëntenraad heeft in het advies aangegeven 'onder protest' akkoord te gaan. Het 'protest' richt zich niet op de beleidsregels, maar op de verplichte uitvoering van de boete op zich (het rijksbeleid).

De cliëntenraad heeft verder aangegeven: "Wij zullen ons richten op een correcte uitvoering en gaan er van uit dat u de maatregel met zachte hand zal uitvoeren."

Met deze zin wordt bedoeld dat de cliëntenraad ervan uitgaat dat de IASZ bij de uitvoering van deze beleidsregels, met als basis de vraag 'Wat is een schending van de inlichtingenplicht?', in alle redelijkheid te werk zal gaan. Dit onderschrijven wij.

Financiële aspecten:

Het besluit heeft minimale financiële consequenties. De minimum boete van € 150, - zal niet meer worden opgelegd naar aanleiding van de uitspraak van de CRvB en het verzoek van de Minister. Dat laat onverlet dat er nog steeds een boete opgelegd dient te worden waarbij een percentage van het benadelingsbedrag, gekoppeld aan de specifieke gedraging de

hoogte bepaalt. Het aantal op te leggen boetes zal dan ook niet afnemen, hooguit de hoogte van de op te leggen boetes kan een wijziging ondergaan.

De beleidsregels vergen vooralsnog geen wijziging van de gemeentelijke begroting 2015 op het onderdeel 'opbrengst debiteuren'.

Om het eventuele effect van de toepassing van deze beleidsregels in financiële zin te kunnen meten kan begin 2016 een vergelijking gemaakt worden tussen het totaal aantal opgelegde boetes over 2015 en 2014.

Juridische aspecten:

Boetebesluit sociale zekerheidswetten.

Communicatieve aspecten:

Bekendmaking vindt plaats via plaatsing op overheid.nl, de gemeentelijke bekendmakingen en de website van de IASZ.

Gevolgen / relatie met Horizon en Stip:

Er zijn geen gevolgen voor Horizon en Stip.

- bijlagen** : 1. Beleidsregels bestuurlijke boete SZW gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude 2015
 2. Brief Minister d.d. 16 december 2014

Halfweg, 2-4-2015